

Christoffelroute

(circa 8 kilometer)

(Blitterswijck / Wellerlooi)

Sinds 24 juli 2014 bewegwijzerd met christoffelbordjes en met blauw/witte bandjes om palen. Infoborden van de Christoffelroute zijn geplaatst op de volgende locaties: 2, 12 en 14.

Een cultuur-historische wandeling in Blitterswijck en Wellerlooi met een retourtocht over de Maas met een voetveer.

Het idee, de uitgezette route en de beschrijving van de cultuur-historische beziens- en gedenkwaardigheden is van Pastoor Huub van Horne.

Wie was Christoffel?

Een zeer populaire heilige van onbekende afkomst, martelaar, die al omstreeks 450 in het Oosten vereerd werd. Volgens een legende gaat hij op zoek naar Christus. Een kluizenaar leert hem dat hij met zijn grote gestalte Christus het beste kan dienen door reizigers de rivier over te dragen. Tijdens een nacht wil een kind de rivier over. Het kind wordt onderweg steeds zwaarder en blijkt Christus te zijn. Christoffel is onder andere de patroonheilige van allen die op reis zijn. In het bijzonder ook van schippers. Het voetveer "Kobus", genoemd naar een van de

veermannen, brengt U naar de overkant van de Maas.

De Christoffelroute start bij de monumentale kerk O.L.Vr. Geboorte te Blitterswijck bij het Mariabeeld op het gazon van de zuidzijde van de kerk. (De kerk is een Rijksmonument)

1. Mariabeeld, muren uit de 15^e eeuw en grafkruisen uit de 17^e eeuw.

Het Mariabeeld, nu genoemd Koningin van de Vrede, stond vroeger op de kasteeltoren. Kasteel Blitterswijck, in 1944 verwoest, was gelegen op het nog aanwezige kasteelterrein ten oosten van de kerk. Dorp en kasteel vormden een eenheid. Het dorp Blitterswijck is waarschijnlijk vanuit het kasteel ontstaan. De oudste vermelding van het kasteel dateert in 1374. Vanaf 1903 tot 1944 is het kasteel voornamelijk gebruikt geweest als klooster. De overgebleven muur van het klooster en kloosterpoort die U tijdens de route ziet herinneren aan die periode. Het Mariabeeld dat van een grote hoogte is neergestort is wonderlijk genoeg praktisch geheel onbeschadigd gebleven. De oorspronkelijk vrij gaaf gebleven laatgotische kerk,

toegewijd aan O.L.Vr. Geboorte is uit het begin van de vijftiende eeuw. De steunberen en de muren zijn uit die tijd. De oude voormalige toegangsdeur is dichtgemetseld met stenen in visgraatverband, om het onderscheid nog beter te kunnen zien. Muurschilderingen boven de scheibogen en in de gewelven zijn uit de 16^e eeuw en bleven gespaard tijdens Wereld Oorlog II. De reis van de Driekoningen is uitgebeeld. Andere muurschilderingen, waaronder een laatmiddeleeuwse afbeelding van St. Christoffel, werden verwoest op 21 november 1944 toen Duitsers de toren opbliezen. Ingelijste foto's van oude schilderijen zijn te zien in het transeptgedeelte van de kerk aan de noordkant. Aan die kant was tot bijna het einde van de Tweede Wereldoorlog de schildering van St. Christoffel te zien. Op de plaats van de verwoeste toren is een nieuwe toren gekomen met stenen uit de kasteelruïne. Het schip van de oude kerk kon worden hersteld, maar gelet op het ruimtegebrek werden aan de oostzijde een dwarspand en een nieuw koor toegevoegd. Van de buitenkant is dit heel goed zichtbaar. Met

kerstmis 1951 werd de kerk opnieuw in gebruik genomen. Drie van de vier stenen grafkruisen zijn uit de 17^e eeuw. Ze werden in 2013 verplaatst van de kerkhofmuur naar de kerkmuur. De zeer wijd vertakte familie Wijnhoven heeft in Blitterswijck het oudste grafkruis staan met daarop de namen gegrift van de oudste stamouders Wijnhoven tot nu toe bekend. Wijnhoven werd Wijnhoven. De naam Wijnhoven stamt van de op korte afstand gelegen boerenhof Op Wis in Ooyen/Broekhuizenvorst. In 1768 wordt vermeld met betrekking tot Johannes Op Wis "die heeft aangenomen de naam Wijnhoven op Hof "Wijnhof", later "Wijnhoverhof ". Het jaartal 1790 ziet men op de toegangspoort van Wijnhoverhof, gelegen aan de Ooyenseweg nr. 5 te Blitterswijck. Wijnhoverhof werd reeds in 1736 gepacht door Johannes Op Wis. De historische boerderij is op de monumentenlijst geplaatst en in 1999 gerenoveerd. Na het overlijden van de kinderen van de familie Cremers-Hafmans kwam "Wijnhoverhof " in 1979 geheel in het bezit van het plaatselijke R.K. Kerkbestuur. De namen van de stamouders van de familie

Wijnhoven vindt U op een van de stenen grafkruisen staan. De letters en cijfers zijn nog vrij goed te lezen op het grafkuis. + J.H.S. Anno Domini 1636 den 4 November is in Godt verstorven Jacob Peeters anno 1675 den 20 October is in Godt verstorven Jenneken van Wijenhoven sijn huisvrouw Ao 1687 den 21 Decemb. Is in Godt verstorven Lenaerdt Kerstiens, Jenneken zalychers tweede man Godt troost die Sielen R.I.P.

2. Infoborden bij het dorpsplein.

Op zondag 1 juni 2014 vond de opening plaats van de knooppuntenwandelroutes en werd een nieuwe infobord onthuld. De Christoffelroute is hierin niet opgenomen omdat deze route gemeentegrenzen overschrijdend is. U loopt de Maasweg in . Rechts ziet u de voormalige kloostermuur.

3. Nederlands Hervormde

De kerk is een recht gesloten zaalkerk, in waterstaatsstijl gebouwd, met dakruiter en aangebouwde consistorie. De kerk werd vanuit het kasteel in 1822 gesticht door Barones Mackay, weduwe van Baron de

Cocq van Haefden. Tijdens de extreem hoge waterstanden van de Maas in 1993 en 1995 heeft de kerk in het water gestaan. Nu ligt de kerk achter de dijk. Bij de kerk gaat U rechtsaf door een laan naar de kasteelruïne.

4. Kasteelruïne.

Op een infobord ziet U hoe het kasteel er vroeger uit heeft gezien. De geschiedenis van het kasteel is weergegeven. Toen het kasteel een kloosterbestemming kreeg werden de grachten gedempt en werd het gehele terrein ommuurd. Delen van de kloostermuur zijn bewaard gebleven. Op het terrein van de kasteelruïne is in 2012 het blote voetepad tot stand gekomen. Wanneer U het kasteelterrein verlaat, loopt U via het smalle pad langs de Wolterskampbeek naar de Veerweg. Hier gaat U linksaf.

5. Kloosterpoortje met tekstbord.

Gerestaureerd in 2006 uit de bijdragen van bezoekers aan het jubileumfeest van het Blitterswijckse garagebedrijf Wejebe. Het kloosterpoortje is gebouwd rond 1903 in de tijd dat de Franse slotzusters (trappetinnen) van Laval in het kasteel onderdak vonden. Het

poortje was een onderdeel van de kloostermuur. Een gedeelte van de kloostermuur is in 1920 weggespoeld door de hoge waterstand van de Maas. De zusters zijn daarna vertrokken. U vervolgt de veerweg en gaat naar het bij Tante Jet aan de Maas gelegen voet- en fietsveer. Het voet- en fietsveer vaart over de Maas tussen Blitterswijck en Wellerlooi. Vaarperiode is van half april t/m augustus, dagelijks tussen 10.00 uur en 20.00 uur. In september dagelijks tussen 10.00 uur 19.00 uur en in oktober uitsluitend op zaterdag en zondag tussen 11.00 uur en 17.00 uur. Gelieve deze tijden in acht te nemen wanneer U de Christoffelroute wilt lopen. Wanneer Pasen vroeg valt, zoals in 2013, - op 31 maart, zal er vanaf Pasen over en weer gevaren worden.

6. Voormalig veerhuis.

Momenteel maakt het deel uit van een camping, restaurant en gezellig terras aan de Maas. Het veerhuis werd in de 19^e eeuw gebouwd door Rijkswaterstaat. Het dankt zijn huidige naam, - Jet aan de Maas -, aan de dochter van de voorlaatste veerman die tot 1993

op onnavolgbare wijze de scepter zwaaide in dit huiskamercafeetje. Jet's gastvrijheid werd legendarisch.

Met veerboot "Kobus" maakt U de overtocht naar Wellerlooi.

7. Bord met daarop de recente en oude geschiedenis van het veer Blitterswijck-Wellerlooi.

De eerste melding van dit veer dateert uit 1442. De bouw in 1954 van de Bailey-brug van Wanssum naar Well betekende het voorlopig einde van het veer. In 2002 kwam er een nieuwe veerdienst. In tegenstelling tot de meeste reguliere veerponten is dit geen kettingveer, maar een vrij varende boot.

U loopt over de onverharde weg die uitkomt op de Geysseberg. Rechtdoor lopen. De rijksweg oversteken. U volgt de kruisstraat tot de splitsing bij "Lenskenshof".

8. Lenskenshof. Nu "Mon rêve" geheten.

Gebouwd in 1859, waarschijnlijk nadat de Keverbergshof is afgebroken. Het gerestaureerde bakhuis is misschien wel oorspronkelijk uit de 17^e eeuw. De

verdwenen historische hoeven De Aswaeter, de Cedronhof en de Keверbergshof worden genoemd in een geschil dat zich afspeelde in het jaar 1674. Op de Tranchotkaart 1802-1813 zijn deze boerderijen in Wellerlooi opgetekend.

U gaat linksaf en volgt de Schaak. Rechts ziet U de kinderboerderij liggen. Aan het eind van de weg gaat U rechtsaf. U wandelt langs "Maasduinen Lodge theehuis". Aan het einde van deze weg bij een bank aan de rand van het bos, nr. 21, gaat U links het bos in.

9. Wandelpad door de Maasduinen.

U loopt vervolgens door een klein gedeelte van "De Maasduinen", een bos- en heidegebied in Noord-Limburg, gelegen op een lang gerekte hoge zandrug tussen de Maas en de Duitse grens. Het bevindt zich grotendeels binnen het grondgebied van de gemeente Bergen. Het landgoed "De Hamert" vormt het hart van dit Nationale park. Tot 1998 was dit de naam van het Nationale Park. Het park strekt zich uit over ruim 20 kilometer met een breedte van gemiddeld twee à drie kilometer. Het is totaal ruim 4500 ha groot. Opmerkelijk is hoe

de grens met Duitsland tot stand is gekomen. Na de val van Napoleon stonden de overwinnende mogendheden Pruisen (later Duitsland), Oostenrijk, Rusland en het Verenigd Koninkrijk voor de taak Europa opnieuw in te delen. Tijdens het Concordaat van Wenen (1815) bepaalden ze onder andere dat de grens tussen Duitsland en Nederland zou worden getrokken op één kanonsschot afstand van de Maas. Zo wilden ze voorkomen dat vanuit Pruisen schepen op de Maas geraakt konden worden. Deze "Kanonenschusslinie" vormt sindsdien de grens met Duitsland en verklaart waarom er in heel Noord-Limburg tussen de Maas en Duitsland een relatief smalle strook Nederland ligt. (van zo'n vijf kilometer). Het christoffelpad komt uit bij de verharde Venweg. In het bos volgt u telkens de paaltjes met de drie gekleurde driehoekjes. De Venweg loopt door in de Catharinastraat. Die straat blijft u volgen. Rechts passeert u gemeenschapshuis "'t Luukske" en basisschool St. Catharina. U loopt de bebouwde kom in.

10. St. Antonius van Paduakapel.

Bij de St. Catharinakerk ligt de St. Antoniuskapel. Deze kapel is in 1917 gebouwd, op initiatief van pastoor Wierts, op de plaats waar de oude St. Catharinakapel heeft gestaan die voor het eerst vermeld wordt in de 17^e eeuw. De Antoniuskapel werd ook gebouwd ter herdenking van het 25 jarig bestaan van de St. Catharinakerk, tot 1944 gelegen aan de Rijksweg. De Christoffelroute leidt U naar die historische plek. Op 13 juli 1985 werd de kapel vanuit die plek verplaatst naar de nieuwe St. Catharinakerk.

11. St. Catharinakerk.

De nieuwe kerk werd op een heuvel aan de Catharinastraat gebouwd, volgens een ontwerp van architect Weegels. Bouwpastoor was Chrétien Jonkers. Op 17 maart 1953 werd de eerste steen gelegd door deken Janssen van Gennep. Op 30 september 1953 werd de nieuwe kerk geconsacreerd door Mgr. Hanssen.

U vervolgt de Catharinastraat. Waar de Catharinastraat een bocht maakt gaat U rechtdoor, een weg alleen voor voetgangers en fietsers. Aan uw linkerhand ziet U

de St. Annakapel liggen behorende bij Beckershof. De Looierweg was vroeger de doorgaande weg. De huidige Rijksweg, de N 271, werd aangelegd in 1845. Wanneer U aan de rijksweg uitkomt slaat U rechtsaf. U volgt een kleine honderd meter het fietspad. Aan uw rechterhand ziet U de voormalige pastorie liggen en voormalige noodkerk.

12. Noodkerk en voormalige oude pastorie.

U bevindt zich nu op een historische plek. In 1946 werd op deze plaats waar vanaf 1888 tot 1944 een neo-gothische kerk had gestaan, die toegewijd was aan de heilige Catharina van Alexandrië, op de fundamenten een noodkerk gebouwd die gebruikt is geworden tot het najaar van 1953. Vóór 1888, het bouwjaar van de eerste kerk, werd te Wellerlooi in een kapel, dat als beneficie (= inkomsten uit kerkelijke goederen) en onder het patronaat van de H. Catharina voor het eerst in 1669 vermeld wordt, elke zondag en verplichte feestdag een H. Mis gelezen. De kapel werd bediend door de kapelaan van de nabij gelegen parochie St. Vitus te Well. De Antoniuskapel stond tot 1985 net voor de noodkerk.

U steekt nu de rijksweg over en volgt de weg die aan het einde uitkomt op het fietspad. Aan het eind van deze weg slaat U rechtsaf. Bij de Geyselberg gaat U weer linksaf. Met de veerboot "Kobus" maakt U de retourtocht. Voor een wat langer durend uitzicht op de Maas kunt U zeker genieten vanuit het terras bij "Tante Jet aan de Maas". Maar ook iets verder op de Veerweg kunt U in alle rust van het Maasuitzicht genieten op de Plek aan de Maas. U slaat bij de veerweg links af. Vijfhonderd meter verder kunt U linksaf gaan voor een eveneens prachtig uitzicht op de Maas.

13. Plek aan de Maas. "Ermenwéérd".

Op initiatief van de dorpsraad van Blitterswijck werd deze plek op zondag 3 juli 2011 geopend door het onthullen van het bord "Plek aan de Maas. Ermenwéérd". Dit werd gedaan door wethouder Lucien Peeters en Chris Wijnhoven. Op grond van Rijkswaterstaat, voorheen eigendom van Chris Wijnhoven, ligt nu een ligweide aangelegd met een picknicktafel.

Bij het bord "Plek aan de Maas" kunt U ook doorlopen. Honderd meter verder slaat U rechtsaf en volgt een gedeelte van de route "Ommetje". De veldweg "Wijnhoverhofweg" loopt U helemaal uit totdat U op de Ooijenseweg uitkomt waar U rechts afslaat. U Loopt het dorp Blitterswijck weer in. De ooijenseweg loopt over in de Oude Heerweg. U neemt de derde afslag naar links. (Beetezijweg) Links ziet U de St. Annakapel liggen.

14. St. Annakapel.

De St. Annakapel uit 1833 is in waterstaatsstijl gebouwd. De eerste kapel dateert van 1514 en werd geschonken door kasteelheer Dirk van Blitterswijck en zijn echtgenote Jutta van Appeltern. Volgens de overlevering stond er een houten kapel die in 1635 door de Kroaten in brand is gestoken. Er kwam een tweede kapel en gaandeweg werden de eerste bedevaarten naar Blitterswijck ter ere van de H. Anna georganiseerd. De kapel werd in 1944 slechts licht beschadigd en deed dienst als noodkerk tot kerstmis 1951. Na de voltooiing van de derde restauratie na Wereld Oorlog II werd de kapel in het jaar 2000 feestelijk

heropend en opnieuw in gebruik genomen. Vanaf Pasen tot en met oktober wordt in de kapel op iedere dinsdagavond een H. Mis opgedragen. Op 24 oktober 2010 werd door de bisschop van Roermond, Mgr. Frans Wiertz, het beeld van Johannes de Doper ingezegend. Oorspronkelijk was de kapel toegewijd aan St. Anna en St. Jan de Doper.

De Beetezijweg doorlopend ziet U honderd meter verder, rechts het domineeshuis liggen.

15. Voormalige domineeswoning.

Gebouwd omstreeks 1825 in opdracht van Barones Mackay, weduwe van Baron de Cocq van Haeften. Ze woonde op het kasteel van Blitterswijck en had daarvoor al de Nederlands Hervormde Kerk laten bouwen. Voor de huisvesting van de dominee die de kerk bediende werd deze fraaie pastorie gebouwd. In 1861 werd aan de zijkant nog het koetshuis gebouwd. In een steen gemetseld boven in de boog is te lezen:

Baronnes A.U.M. de Cocq van Haeften van Meerlo 1861

De letters A.U.M. staan voor Anna, Ursulina, Margaretha. De laatste dominee die in de pastorie heeft gewoond overleed in 1929. Daarna heeft het pand dienst gedaan als tijdelijke huisvesting van gezinnen en in 1960 is de pastorie overgegaan in particuliere handen.

U loopt vijftig meter verder en slaat rechts af.

De Beetezijweg steekt U over bij de Oude Heerweg. Aan het eind van die weg gaat U rechtsaf. De Pastoor Verheggenstraat komt uit op het dorpsplein. Café, basisschool St. Anna en Gemeenschapshuis liggen aan dit plein.

De monumentale R.K.Kerk O.L.Vr. Kerk is op afspraak te bezoeken. Op 6 januari 2013 is een gids uitgegeven met beschrijving van bezienswaardigheden. Sinds 2009 heeft de kerk een Catharinakapel. Vijfhonderd jaar eerder, in het jaar 1509, werd een klok gegoten ter ere van de H. Catharina. Er was een beeld van St. Catharina van circa 1500. Verdwenen tijdens Wereld Oorlog II. In 2005 vond een grote kunstroof plaats. Inmiddels zijn nieuwe beelden aangeschaft.

Geraadpleegde literatuur:

1947

De verwoeste kerken van Limburg.
Met 128 foto's. Samengesteld door
Antoon van Rijswijck. Hij was
docent en later pastoor in Asselt.
Deze priester kwam uit Wellerlooi
En was de zoon van de eerste
hoofdonderwijzer in Wellerlooi;
Martinus van Rijswijck.

1961

Genealogische en Heraldische
GEDENKWAARDIGHEDEN in en uit
kerken der provincie Limburg.
Beschreven door Dr. J. Belonje.
Publications De La Société
Historique en Archéologique dans
le Limburg Deel XVI-XCVII 1960-
1961.

1977

Langs de oude Limburgse kerken
Midden en Noord-Limburg. Drs.
Charles Genders

1981

Blitterswijck. Noordlimburgs dorp
met een rijke historie.
Pierre Beterams

1994

Wellerlooi Oons dörp an de Maas
Nelly Hermsen-Hermans

2004

Wandelen in een roemrucht
Maasdorp Blitterswijck
Drie routes zijn daarin opgenomen:
Maasroute, Kernroute, Bosroute
Een uitgave van de VVV Noord- en
Midden-Limburg. In opdracht van
de gemeente
Meerlo-Wanssum, in
samenwerking met de Dorpsraad
Blitterswijck.

2012

Ommetje Blitterswijck.